

NOVICE

Leto VII. - št. 12

KOČEVJE 17. marca 1962

Cena 20 din

Le gospodarski napredek bo prispeval k višjemu standardu invalidov

Pred dnevi je bila v hotelu »Pugled« v Kočevju občinska konferenca Zveze vojaških vojnih invalidov. Udeležilo se je 53 delegatov in več gostov, med njimi predstavnik Okrajnega odbora Bojevnikiških organizacij Franc Taurer, zastopnik občinskega ljudskega odbora, Zveze borcev, Rdečega križa in ZROP.

Več delegatov se je zavzemalo za revizijo pokojnin. Po nekaterih osnovnih organizacijah namreč menijo, da dobivajo nekateri pokojnine neupravičeno, drugi pa, čeprav bi bili upravičeni do prejemanja pokojnin, nikakor ne morejo zbrati zanje potrebnih dokazov. Za take pomanjkljivosti krive člani ZB in ZVVI občinske ali okrajne organe. V resnici pa so temu krive prav osnovne organizacije, saj so one za vsak posamezni primer predlagale, »da se ugodno reši«. V razpravi je bilo poudarjeno, naj bodo člani ZVVI še naprej tako odkriti, dosledni in pošteti, kot so bili med NOB pa se ne bodo dogajale take pomanjkljivosti.

Invalidi so opozorili še na nekatere druge pomanjkljivosti. Tako se nekaterim na primer ne zdi prav, da je enako priznana delovna doba borcem ter onim, ki so morda le nekajkrat dali jesti partizanom. Opozorili so tudi na to, da vsekakor ne more biti pravično, če dobiva nekdo, ki je v NOB zgubil nogo polovico manj, kot dobiva ženska, ki je le včasih skuhala partizanom.

Tudi pri dodeljevanju stanovanj so se počutili invalidi zapostavljene. Poudarili so, da so bili prav oni, invalidi in borci tisti, ki so omogočili, da se danes lahko vsakdo šola in doseže tudi najvišjo izobrazbo, zdaj pa dobivajo stanovanja prvenstveno izobraženci, bivši borci pa težje.

Nasploh je bilo največ razprav okoli invalidnin, priznavalnini, dvojne delovne dobe in drugih pravnih ter socialnih vprašanj. Manj pa je bilo govora o našem gospodarstvu, čeprav ima prav ono odločilni vpliv na vse, o čemer so razpravljali.

Upokojenci in invalidi najbolj občutijo na primer posledice neuravnovešenega trga. Cene naraščajo (osebni dohodki zaposlenih tudi), pokojnine, priznavalnine in invalidnine pa se ne spreminjajo vrsto let. V razpravi je bilo poudarjeno, da bi se tudi invalidi morali bolj zanimati za naše gospodarstvo, delo delavskih svetov, ekonomskih enot in sploh za vse, kar lahko prispeva h gospodarskemu napredku ko-

mune in države. Le gospodarski napredek bo lahko prispeval k reševanju vseh zadev invalidov, predvsem perečega stanovanjskega vprašanja, štipendij za otroke in zase, večjih osebnih dohodkov invalidov itd.

Invalidi so se zavzemali tudi za pestrejšo družabno življenje članov ZVVI. Na raznih izletih in drugih prireditvah invalid namreč lažje in bolj sproščeno pove stvari, ki ga tiščijo, kot na sestankih. Tudi na športnih področjih naj bi se bolj udeleževali, posebno kegljali bi lahko.

Razprava se je sukala še okoli drugih stvari kot zapisovanju spominov iz NOB, sodelovanju v oddaji Radia Ljubljana »Se pomnite, tovariši!«, o rekreaciji in

Sredi sindikalnih občnih zborov v kočevski občini

V Kočevski občini so bili doslej že sindikalni občni zbori v naslednjih delovnih kolektivih: Avto, Pošta, Cestno podjetje Novo mesto - obrat Kočevje, Kmetijska uprava Koprivnik, Mesarija in klavnica, Tekstilana, Pekarija in slaščičarna, Stanovanj-

ska skupnost Kočevje-mesto, Gozdna uprava Mozelj, ObLO, Narodna banka, Komunalna banka, Osemletka »J. Seško«, Osemletka Vas-Fara in delavnice KGP Breg. Na občnih zborih so razpravljali največ o lanskem delu, decentralizaciji upravljanja, eko-

nomskih enotah, delovanju novih pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov, ter o drugem. Sindikalne občne zbornice bodo imeli še v 35 kolektivih, zaključeni pa bodo predvidoma do sredine aprila. (Na sliki: med občnim zborom sindikalne podružnice Stanovanjske skupnosti Kočevje-mesto).

zaposljevanju invalidov, izobraževanju, borbi proti alkoholizmu in drugim. Vse premalo pa so invalidi razpravljali o decentralizaciji varstva borcev in invalidov, o kadru, ki bo zaradi decentralizacije potreben, o povezavi invalidske organizacije s kadrovski socialnimi službami po podjetjih in o sredstvih, ki jih bo potrebovala decentralizirana služba (in v zvezi s tem če ne bi morda kazalo ustanoviti v komuni sklad za finansiranje socialnega varstva, oziroma če so sploh pogoji in možnosti za njegovo ustanovitev). Omeniti bi bilo morda še potrebno, da so (kot je običaj tudi na drugih konferencah, sestankih, sejah in podobno) govorili največ moški, ženske pa so v glavnem le ploskale.

Delavke glasujejo na občnem zboru v Tekstilani

Ob sobotah smo skrajšali naš delovni čas za dve uri in to je za nas ženske velika pridobitev

V soboto, 10. marca je bil občni zbor sindikalne podružnice Tekstilane v Kočevju, katerega se je udeležilo 175 članov. V poročilu in razpravi je bilo analizirano uspešno delo sindikalne organizacije, ki je v preteklem letu delala aktivno. Poročilo upravnega odbora je bilo še preveč skromno, kar so člani v razpravi sami dopolnili z besedami, da je sindikalna organizacija napravila še več, kot je v poročilu navedeno.

V delo sindikalne organizacije Tekstilane je v preteklem letu poseglo več odločilnih faktorjev, ki so bili bistvenega pomena za delo in življenje kolektiva. Nov

način delitve dohodka, novi pogoji za tekstil na tržišču in prehod na osvajanje novega načina proizvodnje, to so bili trije bistveni elementi, ki so dali sindikalni organizaciji in vsemu kolektivu vsebino za delo.

3 novi delavski sveti

Doslej so izvolili v kočevski občini nove delavske svete v 3 kolektivih (Pekariji in slaščičarni, Cestnem podjetju in Časopisno založniškem podjetju »Kočevski tisk«). V ostalih kolektivih bodo volitve zaključene do konca aprila.

LOŠKI POTOK

V Loškem potoku imajo skupno 975 članov SZDL. Vsekakor je ta številka za ta kraj zadovoljliva. Posvetili pa naj bi še več skrbi za vključitev mlajših ljudi v SZDL.

V Loškem potoku ima SZDL precejšnjo veljavo in uspeh prizvoji članstva.

-r-

POJASNILO

Zaradi nepredvidenih tehničnih ovir, ki so se pojavile v tiskarni, je današnja številka »NOVIC« izšla z enodnevnim zamudom. Bralce in naročnike prosimo za razumevanje in se jim hkrati opravičujemo.

UREDNIŠTVO »NOVIC«

Več nesreč zahteva več krvi

Zaradi hitrega razvoja našega gospodarstva se dogaja v naših podjetjih in na naših cestah vedno več nesreč. Kočevje je zelo odmaknjen kraj. Do najbližnje bolnišnice v Ljubljani ali Novem mestu je več deset kilometrov. Prav zaradi tega je nujno, da bi imeli na razpolago za vsak slučaj, če bi bila potrebna takojšnja transfuzija, tudi kri.

Večje zaloge krvi so potrebne tudi v primeru, če pride do večjih nesreč (kot pred kratkim v Banovičih in drugod), ker so takrat prav gotovo potrebne transfuzije. Zgodi se lahko prometna nesreča. Avto povozi otroka in otrok, ki je izgubil precej krvi, bo rešen lahko le, če bo dobil pravočasno transfuzijo... in ta otrok je lahko vaš sin...

Kočevski krvodajalci bodo oddajali kri 3., 4., 5., 6., in 10. aprila. Krvodajalci po vaseh in podjetjih se že prijavljajo poverjenikom in aktivistom Rdečega križa. Zbiranje prijav bo zaključeno 23. marca, ko bodo poverjeniki in aktivisti poslali prijavnice Občinskemu odboru RK. Upati je, da vodstva podjetij ne bodo delala krvodajalcem ovir, ko bodo šli ti oddajati kri, saj bo morda prav ta kri v kratkem potrebna komu iz njihovega podjetja. Izgubljenega delovnega časa naj ne bo nikomur žal, ker bo oddana kri morda rešila komu življenje.

Število krvodajalcev je v kočevski občini v zadnjih letih (z izjemo lanskega) stalno naraščalo. Lani pa je število zaradi neprimerne letnega časa, v katerem so odvzemali kri (bilo je poleti, ko je bilo večina ljudi na dopustih), padlo na 570 krvodajalcev. Letos so dobila posamezna podjetja plan oddaje krvi, o katerem so člani RK in krvodajalci že razpravljali ter dali nanj svoje pripombe.

TUDI VI POMAGAJTE REŠEVATI ŽIVLJENJA IN SE PRIGLASITE DA BOSTE DALI KRI!

Na proslavi dneva žena v Šeškovem domu je nastopil pevski zbor »Jakob Galus«

ko povečal. Ta porast za tkalnico opravičujejo, ker so imeli večji % sukane preje, za porast odpadkov v predilnici, pa nimajo nobenega opravičila, ker je bila kvaliteta surovine ista kot lansko leto. V sled tega izdelujejo nov pravilnik, ki bo urejal kvaliteto izdelkov in tudi način kontrole po posameznih fazah dela, kakor tudi odgovornost posameznih za kvaliteto.

Tudi kadrovskemu vprašanju so posvetili vso pozornost. Kolektiv štipendira pet slušateljev na srednji, višji in visoki šoli. V podjetju obstoja center za izobraževanje in podruž. Srednje tehnične tekstilne šole, v kateri je 10 delavcev. Organizirali so tudi tečaj za začetnike. Premalo pa so storili po vprašanju izobraževanja delavcev na samem delovnem mestu. V sled tega so si zadali nalogo, da bodo za vse delavce organizirali tečaje s praktičnim in teoretičnim poukom.

Higiensko tehnična varnost pri delu, družbena prehrana, izkoriščanje letnih dopustov, stanovanjski problem in kulturno prosvetno delo, vse to je bila vsebina dela vseh organov in kolektiva v preteklem letu. Ugotovili so, da je največ nesreč zaradi tega, ker posamezni člani ne uporabljajo osebnih zaščitnih sredstev. Porast izgubljenih delovnih dni zaradi boleznih je za kolektiv razumljiv, če upoštevamo, da je v kolektivu pretežno ženska delovna sila. Ženske morajo večkrat izostati od dela vsled boleznih otrok. Ne morejo pa odobravati tega, da gre ženska v bolnišnico, če je doletena na drugo delovno mesto.

V razpravi so člani poleg ostalih vprašanj poudarili tudi naslednje. Tekstilana ima stare in obrabljene stroje tako kot vsa tekstilna industrija v Sloveniji. Ne razumejo pa tega, da ne dobijo nobenih kreditov za rekonstrukcijo teh zastarelih obratov.

Za ženske je velika pridobitev, ker so skrajšali v soboto delovni čas za dve uri, da pridejo ženske z nočne izmene domov že ob 24. uri, da se do jutra lahko še malo naspijo in se potem lahko posvetijo družini. Vse to je uspeh naših skupnih naporov delovnega kolektiva in družbe, ki skrbi za življenjske pogoje delovnih ljudi.

Po izvolitvi novega upravnega odbora so izvedli še program v počastitev praznika žensk, na katerem so bili prisotni vsi člani sindikalne organizacije, ki so prišli na občni zbor. Pionirji so najstarejši delavki izročili šopek cvetja, o pomenu ženskega praznika pa je govorila Marija Brebec. Mladinke so zapele pesmi v duetu, sledile so recitacije in venček narodnih pesmi na harmoniko. Tako so zaključili tudi ta del proslave in prišli na zabavni del.

Delo sindikalne organizacije Tekstilane je bilo v preteklem letu res uspešno, ker je našla pravo vsebino dela.

Bukovski problemi

Krajevna organizacija SZDL Bukovica, ki obsega vasi Dane, Sajevec, Bukovico in Zadolje je ena precej delavnih organizacij v ribniški dolini. Razežnost in raztresenost vasi jo pri tem nič ne moti. Odbor ima posluš za mnenje članov in tako rešuje tudi probleme. Letne konference so bile po vsaki vasi, kar je zaradi oddaljenosti vasi ene od druge razumljivo. Odbor se skuša prilagoditi obstoječemu stanju kraja in ljudi, v delu ni tog in šablonski, pač pa skuša ljudi razumeti v njihovem življenju.

Zbor volilcev še daleč ni bil tako dobro obiskan, kot so bile letne konference SZDL, v katerih so člani živo posegli v razpravo. Člani niso nastopali z neumestno kritiko, ne tega ni bilo, kar so povedali je bilo realno in objektivno.

V Sajevcu so upravičeno razpravljali o ljudeh, ki stanujejo v okolici in se potikajo brez dela okrog, ter delajo ljudem škodo. Most čez potok Sajevec na cesti, ki pelje iz vasi proti Bregu je potrebno čimprej popraviti. Za hišo pri Frančišku so bili mnenja; da naj jo Turistično olepševalno društvo preuredi v turistično postojanko, ker je kraj zato zelo primeren.

V Bukovici in Danah pa so precej enotno nastopili s predlogom in kritiko, čeravno so bile konference teh vasi ločene, o komunalni dejavnosti. Cesta Ribnica-Bukovica-Dane se preveč zanemarija. Komunalna iz Ribnice si lasti vaške peskopoke. V Bukovici je malo večja jama kot jazbina, v kateri si ljudje nakopjejo pesek za svoje potrebe. V Danah je malo večji peskopok iz katerega si vaščani isto tako nakopjejo gramoz za popravilo potov in okolice svojih hiš. In ravno glede teh peskopokov je bilo precej razprave. Ljudje so v Danah delali prostovoljno pot

v ta peskopok, da bodo iz njega lahko vozili pesek za gasilsko shrambo, v kateri nameravajo urediti tudi prostor za sestanke in kulturne prireditve. Z gradnjo tega so kar dobro začeli, ker bi jo radi končali do poletja, ko bo gasilsko društvo slavilo 30. obletnico obstoja.

No in pri tem se je zataknilo. Ko je bila pot v peskopok gotova, je dal upravnik Komunale dovoljenje privatniku, da si tu nakopje cca 40 kubičnih metrov peska, vaščanom pa je sporočil, da bodo morali v bodoče plačati pesek kolikor ga bodo nakopali, verjetno še za gasilsko shrambo.

Dalje so vaščanje Bukovice in Dan kritizirali slab električni tok in napeljava. Elektro Kočevje je namerava zgraditi viseči transformator na drogu pri Bukovici za te dve vasi. Ljudje pa niso zato nič navdušeni in to iz dveh razlogov. Prvič, če bi napravili nizko napetostno omrežje od Opekarnice ob cesti proti Bukovici in dalje ob peš poti proti Danam, bi se lahko uredila tudi javna razsvetljava. Drugič, z montažo posebnega transformatorja bi bili stroški precej večji, ob grmenju pa bi bili verjetno brez razsvetljave.

V Danah so razpravljali tudi o problemu vodne preskrbe, ker v sušnih mesecih ostanejo po tri

mesece brez vode. Mnenja so, da bi jim v tem pomagal ObLO, da bi zgradili potrebni vodnjak, oz. vodovod, ker računajo, da je pod vasjo dovolj vode.

V Bukovici je potrebno po vasi popraviti pot, po peš poti iz vasi proti Ribnici je potrebno čez Sajevec napraviti most. Vse to je problem, ki bi se rešil v korist ljudi, ali kaj hočemo, kadar je treba pa za delo prijeti, pa vsak vpraša, koliko mi boste

Gasilski občni zbor PGD Sodražica

V nedeljo, 25. februarja je imelo PGD svoj letni občni zbor, ki je bil nadvse zadovoljivo obiskan. Prisostvovalo je 46 članov in 17 pionirjev. Predsednik tov. Mihelič Mirko je začel občni zbor, kateremu so prisostvovali tudi predstavniki organizacij. ObLO je zastopal tovariš Petrič Ivan, ObGZ pa tovariš Šobar Anton. Kot posle vodeči predsednik je bil izvoljen tov. Cuderman Ivan, ki je obenem zastopal tudi krajevno organizacijo SZDL. Vsi funkcionarji društva so podali izčrpna poročila, iz katerih posnemamo, da je bilo delo v preteklem letu uspešno in zadovoljivo. Pred kratkim preminulega častnega člana tovariša Evgena Ivanca so počastili z enominutnim molkom. Društvo je preteklo leto nabavilo novo motorno brizgalno »Volkswagen«, kateri sta kumovala tov. Jože in Franca Okorn iz Clevelanda. Društvo je imelo tekom leta 8 sej, pripravljali odbor za svečano prireditev pa je imel dva masovna sestanka. Društvo ima 4 ustanovne in častne članke, 31 rezervnih članov ter 40 operativnih ali aktivnih članov, ki se delno udeležujejo tudi pri godbenem odseku.

Ker je najvažnejša v društvu operativna plat, naj omenimo iz poveljnikevega poročila, katerega je podal tov. Košir Anton, da so imeli tekom leta 4 suhe in 3 mokre vaje. Društvo je s svojim godbenim odsekom sodelovalo pri vseh proslavah tako 1. maja, na Dan borca in pri komemoraciji na dan mrtvih. Pokojnega častnega člana tov. Evgena Ivanca so spremili na zadnji poti s praporom in godbo na čelu. Udeležili so se priredi-

pa plačali, ker se ne zaveda, da je to njemu samemu v korist. Krajevni odbor v vasi je samo na papirju, čeprav je to njegova dolžnost, da bi prijel zato delo, se ne zgane. O svojem delu tudi ne poroča ljudem, čeprav je to njegova dolžnost.

V Zadolju se je uresničila dolgoletna želja ljudi, da so dobili v vas lepo cesto in elektriko in ljudje so zadovoljni.

Morda bo kdo mislil, da je vse to že staro. Ne, napisani problemi so še vedno aktualni in da nebi nanje pozabili, ter da bi prizadejali pristopili k reševanju vseh teh problemov.

Ribniški drobiž

Letošnja zima, ki kaže, da se bo le stežka poslovalo od nas, je prizadejala na nekaterih odsekih cest večjo škodo. Na odseku ceste Sodražica-Zlebič je najbolj prizadeta cesta med Vinicami in Zamostcem ter na vinaškem klanecu. Cesta je bila tako poškodovana, da je bil promet otežoven. Sedaj je cesta v glavnem popravljena, luknje so zadelane,

kar gre zasluga vestnim cestarjem, ki so popravljali ceste v dežju in mrazu.

V Ribnici in okolici imajo nekatera večja podjetja gradbene skupine, ki opravljajo gradbene dela v svojih podjetjih. Razumljivo je, da te grupe ne morejo opraviti dela tako strokovno, kot na primer gradbeno podjetje, ki ima na razpolago dovolj tehničnega kadra.

Na zadnjem plenumu Občinskega odbora Socialistične zveze v Ribnici so med drugim govorili tudi o delu gradbenih grup. Slišali smo predlog, da se dosedanje gradbene grupe ukinejo in da se ustanovi iz teh grup posebna gradbena grupa, ki bo delovala v okviru Stanovanjske skupnosti Ribnica. Menimo, da je predlog pameten in bi bilo prav, da bi se čimprej uresničil. Stanovanjska skupnost Ribnica, ki je že z dosedanjim delom dokazala, da zna pravilno usmerjati dejavnosti, ki delujejo pri skupnosti bo, če se bo predlog uresničil dala gradbeni grupi pravo mesto.

V počastitev občinskega praznika Ribnice — 26. marec bo v Ribnici dramska revija. Na njej bodo predvidoma sodelovala prosvetna društva iz Dolenje vasi, Jurjevce, Sušja, Ribnice in eventuelno tudi iz Loškega potoka. Zamisel o dramski reviji je lepa, prikaže naj uspehe dela posameznih društev. Prepričani smo, da bo revija lepo uspela.

Mladina v Sodražici zelo potrebuje igrišče. Zato je mladina tega kraja sklenila, da bo letos s prostovoljnimi delom zgradila igrišče. Tudi mladina v Ribnici bo baje letos gradila igrišče.

Pet zakonskih vrtiljakov

Komedija Marjana Marince, ki so jo igrali že na več odrih, se je znašla tudi na kočevskih gledaliških deskah. Pisatelj s to komedijo verjetno ni želel stopiti v vrhove slovenskih dramatikov. Nič zato! Delo je vseeno uspelo. Naši amaterji so se zopet borili za čimboljši rezultat in tudi uspeli. Dve uri sproščene in pristranskega smeha zadovoljne publike je dokaz o uspehu. Ljudje so zadovoljni odhajali s predstave.

Režijo je vodil Marjan Savinšek. Koncept njegove režije je bil v skladu z notranjo gradnjo komedije. Sem ter tja je zastajal tempo zaradi stare bolezni — pomanjkljivo znanje besedila nekaterih igralcev — kar je bilo tudi za manj izbirčnega gledalca zelo upadljivo. Skoda. Če bi to uspelo, bi bil uspeh tega dela še večji.

Vseh pet moških vlog predstavlja pet zakonskih vrtiljakov, ki vsak po svoje predstavlja zakrožen tip. Rus, Zupan, Zalar, in oba mlada igralca, (naj mi oprostita, ker ne navajam njihovih imen, ker jih ne vem in niso

nikjer objavljena, kar je tudi napaka) so temeljito uspeli oživetiti junake te komedije.

Zenski del ansambla — Smolejeva (ostalim se opravičujem, ker ne navajam njihovih imen iz istega razloga kot moških) mati, Irena in Milena so bile enakopravne partnerice moškimi. Prijetno presenečenje je vsekakor prikupna Milena, ki suvereno obvlada širino in globino igre in popolen stik s publiko. Njena igra je sugestivna.

Scena je bila sorazmerna, edino je motila prerazkošna razsvetljava v podstrešni sobici. Zelja vseh je, da bi se ta an-

Prizor iz komedije Poročil se bom s svojo ženo

sambel kmalu spet pojavil s kakšnim prijetnim presenečenjem. Kočevski publiko pa dobrohoten nasvet:

Oglejte si prijetno delo, ne bo vam žal! S svojim obiskom boste dali vsaj skromno priznanje igralcem, ki se veliko trudijo.

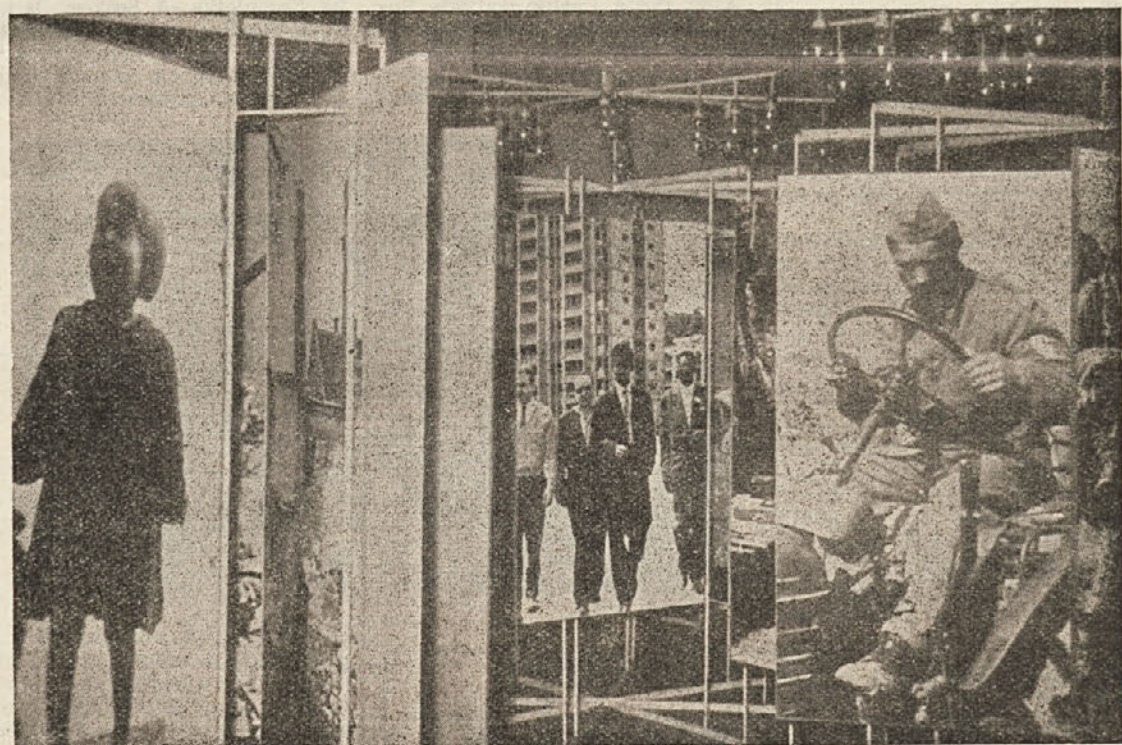
Pojasnilo uredništva!

Moške vloge sta še igrala: Vremec Silvo — vlogo Mihe in Vec Toni — vlogo Vilija. Izmed žensk pa: mati — Potisek Desa, Milena — Benčina Marija in Ireno — Polonca Luin.

Obutev po tovarniški ceni

Gospodarsko razstavišče je dalo v zakup »Jurčeka« tovarni čevljev INLO Maribor, tovarni lahke obutve Turnišče in tovarni »Jadranc-Ciciban« Miren pri Gorici. Vse tri tovarne bodo od 17. marca do 2. aprila prodajale po tovarniških cenah obutev iz redne proizvodnje (ne ostankov in slično). Podjetja so se odločila za to prodajo, ker nimajo dovolj urejene trgovske mreže in prodajal.

2000 ljudi na mladinski razstavi

Od 8. do 11. marca je bila v dvorani množičnih organizacij v Kočevju odprta razstava Mladina v ilegali, v borbi, v svobodnem ustvarjanju. Obiskalo jo je okoli 2.000 ljudi, predvsem šolarjev. Ta razstava, ki je bila prvič prikazana med sedmim kongresom Ljudske mladine Slovenije v Kranju, potuje zdaj po nekaterih večjih krajih Slovenije. V našem okraju je bila razstava le v treh občinah (Trbovljah, Ljubljani in Kočevju). Razstava je bila nekaj edinstvenega in je lahko žal vsakemu prebivalcu Kočevja, ki se je ni ogledal.

O komunalni in standardu Poročilo Sveta za komunalne in gradbene zadeve ObLO Kočevja

V povezavi s stanovanj. skupnostjo in investitorji stanovanj. kompleksnih gradenj, bo potrebno z kategorično zahtevo uveljaviti načelo obligatnih gradenj otroških igrišč s primerno opremo.

Nekaj malega imamo, vendar primerno za naše najmlajše, oprema pa ni za mladino 10 do 15 letnike, ki jim bo nuditi več kot vrtiljaček, večji prostor za udeleževanje z žogo, kot so rokomet, odbojka in event. košarka itd. V tem pravcu gre tudi prizadevanje našega Sveta, kakor tu-

di za tem, da naš GAJ postane res drevesni gaj, oz. nasadni gaj, da popolnoma topogledne vrzeli med avtobusno postajo in šolo M. Bračiča, da pozelenimo brežino Rinče, da damo primeren videz mestu pri prihodu iz smeri Ljubljana in podobno. Vse to so problemi, ki so kot tematika rešeni, čakajo pa primerne rešitve posebno s finančne strani.

2. POKOPALIŠČA. POGREBNA SLUŽBA

Najbolj nazadnjaško, najbolj neprijetno smo do sedaj ravnali z našimi pokopališči. Če smatra-

mo, da je to okostnica in zadnje prebivališče naših prednikov in bo to isti v bližnji bodočnosti tudi nas samih, prav vseh, potem smo dolžni — če že ne prednikom, pa sami sebi postavimo boljše bodoče domovanje, vredno nas in naše zgodovine. Tako pa vidimo obupno stanje tako na podeželju, nič bolje v mestu. Je bilo vredno, da smo s tako naglico opustili staro pokopališče in pričeli s pokopi na gmajni na Trati, ki mu naj pravimo človeško pokopališče? Danes moramo v kratkem obdobju ne polnih 10 let že drugič graditi že

drugo pokopališče, ker na Trati nimamo prostora, kjer se po grobovih novega predela paseje krave in muljijo vence. In vendar moramo.

Novo centralno pokopališče v smeri proti Cvišlerjem, v tako zvanem »Šahnu« že gradimo. Ne mislimo delati zopet ponesrečenih poizkusov, temveč sodobno, lepo urejeno in dovolj prostorno pokopališče, ki bo namenu primerno urejeno, pozidano tudi z mrljiškimi vežicami in bo krilo potrebe za ves bodoči razvoj Kočevja in okolice. Terjalo bo nekaj sredstev, se pravi 50 do 60 milijonov, odprti pa ga nujno moramo v letu 1963. V bodoče bomo vse pokope iz cele kočevske ravnine usmerjali samo na to pokopališče, sedaj obstoječa pokopališča v okolici pa v zakoniti dobi opustili.

Pokopališčem na podeželju, ki bodo perspektivno ostala v oddaljenih krajih, pa bo posvetiti več pietete, več ekrib in boljšega vzdrževanja. Smo mnenja, naj bo to bodoča srb nas vseh,

vseh vaških in krajevnih odborov obenem pa tudi vseh množičnih organizacij na čelu s Socialistično zvezo. Ze v prihodnjem letu se bodo dela sredstva za popravilo mrtvašnic, obzidij, estetskim vzhodom itd. Z razumevanjem prebivalstva pa bo urediti pota, dohode in notranji red in videz naših pokopališč.

Pogrebna služba je v mestu urejena s samostojnim pogrebničnim zavodom, kar bo ostal tudi v bodoče. Kjer bomo to službo povežali z upravo bodočega novega pokopališča, ji bomo dali tudi možnost za sodobnejše vršenje svojih nalog.

Reorganizacija bo nastopila z otvoritvijo novega pokopališča, na katerem bo v letu 1962 pozidati vse potrebne prostore. Zankrat pa pogrebna služba izvaja svojo funkcionalnost, primerne prilikam in razmeram.

3. KLAVNICE, TRŽNICE, JAVNA TEHTNICA, MLEKARNE IN PEKARIJA

Vprašanje klavnice smo dolgo

odlašali, tako dolgo, da razvoj mesta zahteva, da bi jo že jutri morali zaradi tega likvidirati, obenem tudi zaradi ostalih pomanjkljivosti, ki jih ima. V načrtu je gradnja nove centralne klavnice ob Rinži, zadaj Veterinarske postaje in je zanjo lokacija že definitivno odobrena. S koncentracija obeh mesarskih podjetij in uprave sedanje klavnice bo novo podjetje investitor te gradnje, ki je ena najbolj aktualnih na našem področju. Z gradnjo se mora pričeti že letos.

Tudi vprašanje javne tehnične je že daljšo dobo v proučevanju in bo verjetno moralo biti rešeno pod okriljem novega komunalnega podjetja.

Dosedanja tehnitca med kolodvorom in kolodvorsko restavracijo je na zelo neprikladnem prostoru, prekratka in še to največ pokvarjena in nima pravega upravnega organa. Ker obstoječe ni več mogoče popraviti, bo misliti na gradnjo nove. Za bodočo lokacijo še nismo sporazumni.

ŽIVLJENJE IN DELO

Za mednarodni praznik žena 8. marec

so delovni kolektivi in KO SZDL organizirali lepo uspele proslave, na katerih so govorili predstavniki DS, UO, SZDL in LMS

Po delovnih kolektivih v Kočevju so bile organizirane lepo uspele prireditve. Predstavniki delavskih svetov, upravnih odborov, ali pa sindikalnih organizacij — nekje moški, drugod žene — so dali našim ženam vse priznanje. Mladinci in mladinke so recitirali pesmi in odlomke iz zakladnice naših bojov. Prišli so v delovne kolektive tudi najmlajši pionirji in s svojo prisrčnostjo izražanja in podajanja posameznih delo svojih mamic privabljali v oči solze radosti in veselja.

Nekoč v družbi ponižana in do kraja izkoriščana ženska, brez vsakih pravic doma v družini in družbi, je danes enakopravni član naše družbe, je naša ljube-

vih, je bilo na proslavi v Seškovem domu še kar precej občinstva. Proslava je zelo lepo uspešna, čeprav je bil program bolj kratek.

kar so jih ženske toplo nagradile z aplavzi, na kraju pa tudi pogostile. Pionirji so najstarejši ženski poklonili velik šopek rož.

Po končanem slavnostnem delu programa so imeli tudi zabavni program, na katerem so se ženske prijetno razveselile. Ob zvokih harmonike in violine so se zavrtle v veselem razpoloženju praznika, ki je uspeh njihovega boja za življenjski obstoj, vsega tistega kar so ljubile in za kar so se tako težko borile.

Težko je razumeti veselje na-

Žene iz Salke vasi so se za proslavo zbrale v lepo okrašenih dvorani Svobode. Skrbno pripravljen govor, ki ga je podala tovarišica Kerčeva o pomenu praznika žensk, je dosegel velik uspeh. Mladinke so recitirale posamezna dela in zaigrale nekaj veseljih za občinstvo. Prireditve je organiziral odbor SZDL iz Salske vasi, s pomočjo mladinske organizacije. Po vsaki točki programa je nastal velik aplavz občinstva, ki je bilo na proslavi, kot znak odobravanja in priznanja našim ženam.

Po končani proslavi so žene povabili na prosto zabavo, katere so se polnoštevilno udeležile. Zabava je potekala v prisrčnem razpoloženju, v splošno zadovoljstvo žena.

Priprave za organizacijo te prireditve so bile bolj težke. V vasi ni nikogar, ki bi finančno podprl organizacijo prireditve. Odbor SZDL je sklical v februarju posvet glede organiziranja prireditve za praznik žensk. Ker ni bilo finančnih sredstev, so predhodno organizirali predpustno prosto zabavo in dobiček določili za prireditev na dan ženskega praznika. Na prosti zabavi, na kateri so dobili finančna sredstva, so vsi prostovoljno sodelovali. Ženske so pripravile razne šopke in pustne artikle, ki so šli na zabavi dobro v denar, in tako so rešili finančni problem.

Za organizacijo proslave ženskega praznika so izvolili tudi pripravljalni odbor, ki je vodil vso organizacijo. Ženske so bile na prireditvi zelo vesele, da so se zbrale tako polnoštevilno skupaj. Žene iz mesta so bile mnenja, da ne morejo verjeti, da so ženske na vasi tako vesele in da znajo pripraviti tako prisrčno razpoloženje in zabavo.

Za vso to organizacijo so se izredno trudile Marija Potisek, Pavla Kerč, Anica Dombi, Anica Volčjak, Anica Troha in Fani Jerman, poleg ostalih žensk, ki so, delale aktivno, da je prireditev tako lepo uspela, kakor seveda tudi člani odbora SZDL.

Vsem ženskam iz Salke vasi, ki so se prireditve udeležile, bo ostala v najlepšem spominu in to jim bo v še večjo vzpodbudo za nadaljnje delo.

Zabava žena v Klinji vasi

Tudi v Rudarskem domu je bila prireditev za ženski praznik, kakor tudi po ostalih delovnih kolektivih. Veselje in radost žensk, ki je odsevala z njihovih obrazov, nam je dokaz, da se ženske zavedajo pomena in

v bodoče naštudirali spet skupni program. Po končani proslavi so učenci šole poklonili materam cvetlice, ki so jih napravili pri tehničnem pouku.

Po končani proslavi so imeli tudi zabavo. Ženske so same

Občinstvo na proslavi 8. marca v Seškovem domu

zen in naše življenje. Žene so si svojo enakopravnost priborile, ničesar jim ni bilo podarjenega v teh letih boja, kakor jim ni tudi danes. Vse, kar imajo, je plod njihovega dela.

Res je, da morajo žene še v marsikaterem primeru nositi večja bremena kot moški tudi še danes, ker je skrb za družino in otroke pretežno na ramenih žensk. Po tem vprašanju bo potrebno še marsikaj storiti po naših delovnih kolektivih, da bi življenje naših žena olajšali. Otroške varstvene ustanove, tehnični pripomočki za dela v gospodinjstvu, vse to so pridobitve za žene, ki jim odzema veliko dnevnih opravil, da postajajo res enakopravne s svojim moškim tovarišem v življenju.

V četrtek, 8. marca je bila v Seškovem domu centralna proslava dneva žena, ki ga je orga-

Po proslavi se je zbralo veliko število žena in moških v hotelu Pugled, kjer so se veselo razpoloženi zabavali pozno v noč. Družabno življenje v naši družbi ne more biti samo privilegij moških, kot je bilo to v starih časih, ko so moški jemali v družabno življenje ženske samo za svojo zabavo. Danes ženske tudi v tem nastopajo kot enakopravni činitelji, brez predsodkov in licemerstva starih naukov o družbeni in moralni vlogi žensk. Puhla malomeščanska teorija o ženski enakopravnosti izginja, ker jo realna dejstva resnične enakopravnosti žena odpravljajo v celoti. Po načelih stare družbe žene same niso smele na zabavne prireditve, niso smele plačati zapitka v moški družbi. Če so to storile so bile predmet zasmejanja s priimkom cipe. Danes je to že normalno, da tudi po tem vprašanju nastopajo ženske enakopravno in nihče več se glede tega ne posmehuje in ne ob-

Žene iz Klinje vasi in Zeljn praznujejo

sih mater, ki danes s smehljajem na obrazu opravljajo svoje delo z veseljem za praznik žensk. V njihovi preteklosti življenja je bilo toliko ponižanja, trpljenja in gorja, da se danes upravičeno veselijo na svoj praznik. Bila so leta, ko je morala žena molčati doma v družini in družbi, ko ni smela spregovoriti besede, ker kot sužnja ni imela nobene pravice. Tega se naše starejše ženske še dobro spominjajo, vseh tistih ponižanj, ki so jih doživele v svoji mladosti. Zato je njihovo današnje veselje toliko bolj prisrčno, ko vidi uspeh svojega boja.

Danes v slednji hiši ženske nastopajo enakopravno in urejajo življenja družine in kraja, kjer živijo. Odlučajo o vseh vprašanih dela in v tem aktivno delajo. To so pridobitve žensk, kot so to pridobitve vseh naših delovnih ljudi — in to je naš največji uspeh.

Naša ženska na vasi, ki je bila v preteklosti še bolj zatirana, kot ženske po mestih in industrijskih središčih, je danes odvrгла spono in vezi, ki so jo držale v tisočletni podrejenosti in živi svobodno kot človek.

Tudi Knavsova mama iz Zeljn se je zavrtela

pridobitev 8. marca, ki se je v naši družbi uveljavil že tako močno, da ga slavijo vsi naši delovni ljudje.

Tudi žene v Starem Logu so skupno z učiteljico in učenci organizirale lepo uspešno proslavo za praznik žena. Učenci so naštudirali program, ki so ga razdelili med ostale točke, ki jih je bilo vsega, skupaj kar 17, med njimi tudi igra, ki so jo igrali učenci. Med točkami je bilo tudi nekaj zabavnih za veselo razpoloženje. Vsi, ki so proslavo obiskali, so bili izredno zadovoljni in so izrazili željo, da bi

prispevale denarna in materialna sredstva. Spekle so različne cicanbe in pionirje. Tudi za ostala jedila in pijače so poskrbele ženske. Razpoloženje je bilo tudi na zabavi zelo prijetno in veselo.

Praznik žena in proslava v Starem Logu bo ostala tamkajšnjim prebivalcem še dolgo v lepem spominu.

Žene iz Crnega potoka pri Kočevju so organizirale lepo uspešno družabno večer v gostinskem lokalu pri Malnarju. Udeležba (Nadaljevanje na 4. strani)

Tudi v ČZP »Kočevski tisk« so proslavili dan žena

nizirala krajeva organizacija SZDL Kočevje. O pomenu ženskega praznika je govoril Julij Plut. Nastopili so recitatorji z odlomki del iz naše književnosti, pevski zbor Jakob Galus pa je zapel več pesmi.

Kljub temu, da so bile inter-

soja. Ženske hočejo biti enakopravne, ker se zavedajo pravice človeka.

V Klinji vasi je SZDL organizirala za žene iz Klinje vasi in Zeljn lepo uspešno prireditev. Program so dopolnili pionirji, za

Žene iz Salke vasi in Zeljn na proslavi 8. marca

Za mednarodni praznik žena 8. marec

(Nadaljevanje s 3. strani)

je bila zelo dobra in ni manjkalo dobrega razpoloženja in humorja. Ob zvokih harmonike se je razvila prijetna zabava v veselo rajanje. Tudi za prigrizek se bilo poskrbljeno in tako so se tudi vaščani v Črnem potoku na praznik naših žensk razvese-

Med praznovanjem v Rudarskem domu

lili. Celotna prireditev je potekala v prijetnem vzdušju in zadovoljstvu.

Na predvečer praznika žena je bil v Kočevski Reki literarni večer, ki je bil namenjen vsem že-

slene pri Kmetijski upravi Koprivnik.

Zenske so se zbrale z vseh delovišč v slavnostno okrašenem prostoru Kmetijske uprave v Koprivniku, kjer jih je v imenu Kmetijske uprave pozdravil in jim čestital za njihov praznik upravnik Franc Les v imenu Obratnega delavskega sveta pa

Žene — kmetijske proizvajalke pri Kmetijski upravi Koprivnik se zahvaljujejo Centralnemu delavskemu svetu pri Kmetijsko gozdarskem posestvu Kočevje, ki je pokazal že veliko razumevanje za rešitev vseh naštetih problemov zaposlenih žena z željo, da se tako razumevanje še nadaljuje.

Zahvaljujemo se tudi za odobrena finančna sredstva, ki so pripomogla, da je prireditev v počastitev 8. marca mednarodnega dneva žena pri Kmetijski upravi Koprivnik nadvse uspela.

Žene iz Vimolje so nam sporočile, da so praznovale na dveh krajih, ker se še vedno dobi človek, ki razdvaja ljudi. Pravijo, da so vsi sestanki vedno v šoli Vimolje, proslava žena za praznik pa je bila drugje, zaradi nepravilnega odnosa nekaterih. Vsako leto so do sedaj skupno praznovali, ženske iz Vimolje so zbirale vedno razni material za proslavo in tako tudi letos. Tudi otroci bi bili radi čestitali ženam in mamicam in se jim odložili s skromno proslavo, pa se je to odklonilo. Zgodilo se je celo to, da blagajnik od treh ni hotel sprejeti prispevka. Zakaj ne, nam niso sporočile.

Da pa žene na Vimolju ne bi bile prikrajšane, posebno ženo interniranka, ki je stara 66 let, so zaradi nje in zaradi tistih,

Po proslavi zabava v hotelu Pugled

naših žena zadrugi in kmetovalk. V soboto in nedeljo 10. in 11. marca so bile v vseh Jurjeva, Sušje in Dolenja vas prigrizne proslave v počastitev tega praznika.

Žene so se po vseh omenjenih vaseh odzvale v velikem številu. Imeli so razgovore o zaposlitvi ženske delovne sile, o delu zadrugi, strokovnem izpopolnjevanju kmečke žene in ženske mladine, ki ostaja doma na posestvih. Ugotavljali so, da je v glavnem vsa teža kmetijske proizvodnje na njihovih ramenih. Zato so žene prosile člane UO Kmetijske zadruge, da bi večkrat prišli med nje in jih seznanjali o kmetijski proizvodnji in o novih agrotehničnih ukrepih za nego sadnega drevja in podobno. Povsod so žene omenjale da bi se tudi na vaseh moralo misliti na ustanove za varstvo otrok, ker nimajo kje pustiti svojih otrok pri tako obsežnem delu.

Zborov volivcev pa vaseh se v glavnem udeležujejo možje. Zato se na njih nikdar ne obravnavajo problemi, ki v glavnem zadevajo naše žene, pa tudi globoko segajo v družine in našo socialistično skupnost.

Zato naj ne bi bil samo 8. marec tisti dan, kjer bi se spomnili naših žena, jim za praznik čestitali, potem pa pozabili nanje, marveč naj bi prišli tudi med letom večkrat med nje, ker so tudi one enakovredni člani komune, imajo pravico do dela, počitka, izobrazbe, pa tudi razvedrila.

Kot vsako leto, so 8. marec — mednarodni praznik žena praznovali tudi v Predgradu za vasi Pako, Jelenja vas in Predgrad. Proslavo so organizirali v dvorani zadrugnega doma v nedeljo, 11. marca. Obisk je bil zelo dober, saj je prišlo na prireditev veliko število ljudi. Igrala je domača godba. Pozdravni govor pa je podal Pavel Staudo-

Med proslavo dneva žena v Ortneku

nam na območju posestva »Snežnik«.

O pomenu praznika je govoril predsednik krajevne organizacije SZDL Gabrijel Stane, člani DPD »Svobode« iz Kočevske Reke pa so recitali dela pesnika Antona Aškercarja in Otona Zupančiča. Po končani prireditvi so bile žene posameznih podružnic tudi pogoščene. Stroške je krilo posestvo »Snežnik«.

Vodstvo posestva in posameznih organizacij so ženam ob njihovem prazniku iskreno čestitali.

V soboto, dne 10. 3. so v Mozlju praznovali dan žena. Ob tej priložnosti je mozelska mladina naštudirala zelo lep in prazniku primeren program. Poleg deklaracij in večjega števila zelo duhovitih skečev, smo na odru slišali tudi petje mozelskih žena. Znak zavednosti tega praznika in aktivnega sodelovanja na sami proslavi je bil ta, da je s pevskami zapela cela dvorana. Proslava se je zaključila z družabnim večerom.

S svojim prosvetnim udjstvom je zadnje čase mladina veselo presenetila ne samo svoje vaščane, temveč tudi širši okoliš. Posebno razveseljivo je udeleževanje mladih ljudi, ki nikakor nočejo prekiniti tradicije starejših in že izkušenih igralcev. To se je posebno vidno pokazalo v zadnjem mesecu, ko so igrali več iger — enodejank v Mozlju, Livoldu in Predgradu.

Posebna zahvala gre Prosvetnemu društvu v Kočevju, ki je nudilo tej »mladi gardi« vso pomoč.

Obisk je bil pri vseh nastopih zadovoljiv, kar pomeni, da so našim vaščanom takšni kulturni nastopi zelo všeč in dobrodošli.

Na predvečer 8. marca, mednarodnega dneva žena, so letos prvič praznovale tudi žene — kmetijske proizvajalke — zapo-

kmetijske proizvajalke imele obilo uspeha na svojih delovnih mestih, kakor tudi doma in v družbenem življenju.

Otrokom se je za njihove čestitke v imenu vseh žena zahvalila, ter jih obdarovala predsednica ODS z zagotovitvijo, da se bodo vse žene pri svojem delu potrudile tako, da bodo čimprej koristile sebi, svojim družinam in skupnosti.

Nato so se žene pogovorile o vlogi žene — kmetijske proizvajalke, ki naj bi jo imela pri socialistični preobrazbi vasi, nadalje o vlogi žene — kmetijske proizvajalke v vasi in komuni, o perspektivnem planu kmetijstva za nadaljnjih pet let, o delu in težkočah pri samem njihovem delu na posestvu, ter uspehih, ki so jih že dosegle, strokovnem izobraževanju itd.

Seznanjene so bile tudi o bližajočih se volitvah tako v sindikalne odbore, Centralnega DS in Obratne delavske svete ter v vaške in občinske odbore, kjer naj bi podprle kandidature delovnih žena, ker le tako bodo, če bodo same aktivno sodelovale v vseh organizacijah in odborih, lažje dosegle, da se bodo vprašanja in vsi problemi, ki tarejo zaposleno ženo — kmetijsko proizvajalko, lažje in hitreje reševala.

Ti problemi in težave se v glavnem nanašajo glede izboljšave stanovanjskih razmer, ureditve otroško varstvenih ustanov vsaj v času sezone del, obrate družbene prehrane ter ostalih servisov za pomoč zaposleni ženi oziroma materi.

Ker smo mnenja, da niso ti problemi samo pri nas, naj bi se za rešitev le-teh zavzele vse kmetijske proizvajalke, tako, da ne bi bile žene, ki so na vasi, v ničemer prikrajšane za stvari, ki jih imajo žene v mestih.

Na koncu je sledila obilna zakuska za dobro voljo pa sta skrbeli odlična igralca in pevca Bence Bela z violino in Krkovič Matija s kitaro.

ki so bile izolirane, napravile rajanje tudi na Vimolju.

Člani UO — KZ in obč. odbora SZDL iz Ribnice so se v počastitev 8. marca spomnili tudi

Pionirji recitirajo ženam v ČZP »Kočevski tisk«

dohar, sekretar aktiva LMS. Sledila je enodejanka »Analfabet«, ženski pevski zbor je zapel nekaj prav ganljivih pesmi, pionirji so recitali mamicam in tako je proslava zelo lepo uspela.

Po prvem delu programa so žene pripravile prijetno zakusko s prosto zabavo. Praznik bi bil lahko še lepše uspel, pa se nekatere žene iz neznanih razlogov niso mogle udeležiti proslave oziroma zabave. Vsi udeleženci proslave se organizatorjem najlepše zahvaljujejo za njihov trud, ki so ga vložili v izvedbo programa in jim želijo v bodoče še večji uspeh.

Vsako leto ima veliko dni, ki jih praznujemo. Med njimi je tudi 8. marec, ki ga praznujemo kot praznik naših žena.

Letos so ta dan lepo praznovale žene tudi na Karlovcu. Zakaj pa ne? Saj je to njihov dan.

Sindikalna podružnica je oživela

V soboto 3. marca so imeli člani sindikalne podružnice Trgovskih podjetij »Travna gora« in »Suha roba« redni letni občni zbor. V preteklem letu se niso mogli pohvaliti z uspehi, ker je delo sindikata zaradi nedelavnosti upravnega odbora sindikalne podružnice spalo. Na občnem zboru so odkrito povedali kje so

bili vzroki za nedelavnost. Vmes je bila tudi reorganizacija sindikalne podružnice, pa tudi občinski sindikalni svet je nudil premalo pomoči.

Na zboru so si začrtali okvirni program dela, izvolili novo vodstvo, za katero smo prepričani, da bo dalo sindikalni podružnici novo vsebino dela in poleta.

Pionirski kotiček

Kako sem razveselila svojo mamicco

Že nekaj dni pred 8. marcem sem razmišljala, kako in na kakšen način bi razveselila mamicco. Ko sem neki večer sedela v kuhinji z očkom, sem mu povedala svoj namen.

»Rabila bi nekaj denarja, da bi mamicco kupila za njen praznik skromno darilce,« sem dejala očku.

Očka me je razumel in moji želji ustrege. Dal mi je denar, ki sem ga skrbno shranila.

Ko se je bližal njen praznik, sem bila v zadregi. Premišljevala sem spet, kaj bi mamicco najbolj veselilo. Odsla sem v Vrtnarijo, da bi kupila nekaj svežih cvetlic, pa jih na žalost niso imeli. Odlučila sem se, da ji bom kupila lončnico, v kateri je bila lepa primula.

Na praznik mamicce sem odhitela hitro domov, da mamicco izročim moje skromno darilce. Mamicco sem s tem razveselila.

MATI

Se dobro se spominjam tvojih sinjih oči, še dobro se spominjam ko si umirala tiste noči. Zaman sem jokala, prosila te, zaman so močile te moje solze.

Segla si mi poslednjič v roko in omahnila si za vedno... Prišli so možje, so krsto zabili, niso pa vedeli, kaj so storili.

Potrta sem stopala poslednjič za tabo, črni hudobni možje pa nesli so mamico. Mamico mojo, mamicco drago, spustili so v črno mi jamo.

Sedaj obiskujem tvojo gomilo, ti svečke prižigam in prosim te milo:

»Mamicco draga, vrni se, da bo spet srečno moje srce!«
Kozar Danila, 4. r. o. š.
Kočevska Reka

Pionirka Olga Popit recitira ob dnevu žena

ZA MAMICO

Na zelenem travniku lepo cvetka dehti, ob njej pa poteček veselo žubori.

Poteček in cvetka za mamicco sta. Joj, koliko veselja bo mamicca imela za oba.

Cvetko bo zalivala, da bo lepo cvetela, v potečku pa prala vsa vesela.

Jerman Verica, 4. r. o. š.
Kočevska Reka

S pustovanja kočevskih upokojencev

Letošnji pust v Kočevju

Kot po navadi, smo tudi letos v Kočevju obhajali pusta kar se da veselo. Njegovi častilci so prišli na svoj račun že v pred-pustnem času. Pustovanje so nekako otvorili naši upokojenci na mali pust. V hotelu Pugled so se zbrali tedaj na svoj vsakomesečni družabni večer, ki je bil tokrat združen z nastopom mask. Teh je bilo kar lepo število, med njimi tudi nekaj prav posrečenih. Tako je nastopil tudi zajeten kuhar, ki je gospodinjam med zbranimi gosti delil izdelke

znane tovarne Kolinska. Izbrali so tudi najlepšo masko. Največ glasov je dobila maska, ki je predstavljala mlado »frklojo« v tričetrinskih hlačah in z veliko rdečo pentljo v lasih. Bila je tako mladostna in originalna, da bi človek le težko verjel, da je štela skoraj štirikrat toliko let, kot pa bi jih naj imela predstavljena mladenka.

Na pustno soboto in v nedeljo ter na sam pustni torek je bilo pustovanje v kavarni in tudi v hotelu Pugled. Povsod je bilo

dosti obiskano in mask, ter je trajalo veselo razpoloženje do jutranjih ur. Zal pa je skrajno slabo vreme letos onemogočilo vsakoletno povorko naše mladine po ulicah. Nekako v nadmestilo za izpadlo parado mask se je nato šolska mladina znotraj šolskih poslopij razživila v veselim pustnem rajanju. Veliko število Kočevrjarjev pa je letos pohitelo na pustni torek v Ribnico gledati odnočno veliko pustno prireditev.

Tomšič Andrej:

KURIR BRANKO

NADALJEVANJE

Vstopil je zdravnik in prišel k Brankovi postelji. »Ali jo hočeš?« je vprašal in mu pokazal v košček gaze zavito kroglo, katero so mu vzeli iz rane. »Imej jo za spomin na našo bolnišnico. Upam, da ti ne bo treba več nobene jemat ven in da se ne boš dal zopet streljati, ko ozdraviš.« se je nasmešnil. Položil je kroglo na majhno polico kraj bolnikove glave, ki je služila za nočno omarico.

»Hvala, tovariš doktor! Imel jo bom za spomin ne samo na bolnišnico, temveč na vse kar sem doživel v tej vojni. Spominjala me bo dobre kobilice Ljubke, ki je poginila od sovražnih krogel, ko sem bil sam ranjen.«

»Spi sedaj. Moraš se odpočiti, spanec je najboljši zdravnik.« je svetloval zdravnik, ko je odhajal.

Branko je poizkusil zaspati, pa ni mogel. Glava mu je bila kot prazna, misli so se podile po možganih ena za drugo. Odganjal jih je, ni hotel misliti na ničesar, vendar brez uspeha.

Mučil se je in znoj mu je curkoma lil po obrazu in telesu. Kot v sanjah se je zagledal sredi čistine...

...bežal je. Za njim se je podila tolpa belogardistov in Nemcev. »Ujemite živčega!« so kričali. V rokah so se jim svetili noži, s katerimi so mu grozili. Bežal je proti grmovju, zasledovalci pa so se mu približali že na nekaj korakov. Slišal je njihovo sopenje. Noge so mu hromele, srce mu je hotelo počiti od strahu, da ga ujamejo živga in napora. Padel je in kot tolpa psov so planili nanj. Za hip je zagledal v soncu svetlikanje noža, nato pa v rami začutil ostro bolečino... Zbudil se je, kopajoč se v znoju. Rjuhe so se mu lepile na telo, ramo mu je rezala ostra bolečina. Sklenje rame mu je dajalo občutek, da so bile sanje resnica. Ozirom se je videl v medli luči ranjenca, ki mirno spe in glasno sopejo. Pomiril se je in kljub bolečini mirno zaspal. Zajel ga je okrepčujoč sen...

Ofenziva je minila. Partizanske brigade so se zopet vračale iz hribov v dolino. Zapuščale so nepristopna pobočja gor, kamor so se umaknile pred silno premočjo sovražnika. Nemci so v tej ofenzivi, ki je bilo čutili, da zaostaja po svoji moči za prejšnjimi, uporabili vso svojo tehniko: tanke, topove, letala. Vojaštvo pa so vozili celo iz Italije, pa čeprav jim je tudi tam trda predla. Izgledalo je, da se Nemci bolj bojijo partizanov, saj bi jim le-ti presekali odstopnico, kot pa zavzemanje, ki so se nemočno otepal na obalah Tibere in na mejah Rima.

Domači izdajalci — švabobranci, so jih imenovali ljudje, ker so prelivali bratsko kri za Svabe — so razpeli tisoče nitl svojega izdajstva in prenekateri borec za svobodo je v cvetu mladosti omahnil od izdajalske krogle. Domobranski elitni bataljoni — »Menačinov«, »Rupnikov« in drugi — so kot zvesti hlapci tujca zapečatili svoje izdajstvo z rekami slovenske krvi, požigi in mučenjem. Sv. Urh je začel delovati s polno zmogljivostjo in slovenska kri je tekla v potokih.

Ofenziva partizanov ni strla. Nasprotno: partizanske brigade, divizije in korpusi so se še bolj okrepili in ves čas ofenzive zadajali sovražniku svobode — Nemcem, domobrancem, četnikom in ostali svojati, udarec za udarcem in se bliskovito umikale v naročje gozdov. Partizanske jedinice so se pojavljale povsod tam, kjer je sovražnik najmanj pričakoval, udarile in se umaknile prav tako nenadjeano, kot so se pojavile.

Tam daleč na vzhodu je že sijala zarja svobode in se bližala izmučeni zemlji z velikimi koraki.

Kolona partizanov se je počasi spuščala po bregu navzdol. Huda strmna je borec že močno zdelala, posebno se, ker so hodili s krajšimi presledki vso noč. Pod nogami je žuštelo odpadlo listje ležeče po kolovozu, ker je jesen že na veliko pustošila po bujnih krošnjah stoletnih dreves, da so se tu in tam že kazale gole veje. Jutranjo tišino je zdaj pa zdaj zmočil šum — kaka žival je zbežala pred kolono in se preko kolovozu pognala v varno zavetje gozda.

Branko in Vinko sta hodila kakih sto metrov pred glavno kolono. Bila sta v predhodnici. Zastavnik Mile, ki je vodil kolono, ni hotel ničesar prepustiti slučajno. Hodila sta oprezno, s puškama pripravljenima na strel, pazno prisluškujoč v jutranjo sivino. Molče sta premikala trudne noge, ki so ju peklo od dolge hoje. NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

Moje dekle je še mlado

Nedelja je bila in na koledarju je pisalo 4. marec. V Stari cerkvi pa so se začeli kmalu po 19. uri zbirati v prostorih »Mojee« fantje in dekleta, katerih rojstne letnice se pišejo okrog leta 1890, pa tja do 1908.

Kaj pa je bilo? Družabni večer upokojencev in invalidov, ki ga je organiziralo društvo upokojencev na pobudo znanega gasilskega veterana Ivana Vidmarja.

Prešerni zvoki harmonike in klarineta so odločno povedali, da se razvija prijetna zabava naših — po srcih mladih, po letih starih ljudi. In res! Nekaj časa smo obsedeli nemi, le sem ter tja smo opazovali, seveda kolikor moč na skrivaj, svoje sosede in znanca, namakali ustnice v odlično vino, ki je bilo naprodaj po zmernih cenah, kar je vse hvale vredno.

Najprej so se razgibali pevci in jo urezali krepko in čilo. »Moje dekle je še mlado...« Carov ata je prvi zapel — mama ga je gledala malo po strani, menda ga je tudi malo

dregnila. Komaj je bila končana prva pesem se je že oglasila druga.

»Jaz bi te že rada imela...« Pesem za pesmijo so se vrstili, kot v tistih prešernih letih, ko smo bili še mladi in smo na uho povedano — tudi fantovali. Med petjem se je oglasila harmonika in klarinet, pa ni nikogar manjkalo pri plesu. Ples res ni bil tisti moderni ting-tangl, pri katerem si v najboljšem slučaju zmakneš kolk, nalomiš nogo ali hrbtenico — in je nesreča tu. Valček in polka sta razmajala kosti, ker ni bilo nič — Gihta in ne revme ta večer.

Morda bo koga zanimal še ta podatek. Vsi navzoči v »Moje« so imeli skupaj čez 5000 let! Torej najstarejša garda pevcev in plesalcev. Pa recite, če niso

vredni, da damo pred njimi kapo dol!

Splošno zadovoljstvo nad uspelim »randevjem« je poudaril naš veteran tega večera. visoko rasli, malo sloki in belolasi tovariš Stefan Troha, ki mu ni bilo odveč priti iz oddaljenih Ložin.

Se to bi veljalo omeniti, da večina upokojencev našega območja deluje aktivno v vseh organizacijah: SZDL, Rdečemu križu, kulturi in prosveti, gasilski organizaciji in drugod.

Mi jim iz vsega srca želimo še mnogo takšnih tovariških zabav in veselja.

OB ROBU

ZAPACKANA KNJIGA

V knjigi vtisov na razstavi Mladina v ilegali, v borbi, v svobodnem ustvarjanju je bilo zapisanih mnogo lepih, čutečih in pohvalnih besed o razstavi. Napisali so jih predvsem odrasli obiskovalci pa tudi nekateri mladinci in pionirji. Zal pa je bilo v knjigi tudi vse preveč čačk, pack, rizb in drugih »duhovito-«-sti, ki so jih v knjigo narisali ali napisali mladi obiskovalci in s tem spet dokazali svojo slabo kulturno vzgojo. Ze naslovno stran knjige vtisov so počekali s svinčnikom. Potem je v knjigi nekdo odrgal pol lista. Spet malo naprej so bile narisane rožice, potem zveržena raketa in razni obrabi ter figure, da o nespodobnih risbah sploh ne govorimo. Potem je bil narisan srček, notri pa je neki mladi »Anglež« zapisal »Alaj vju«. Nekateri so poizkušali svoje duhovitosti spet drugače. Pri priimkih in imenih so dopisovali svoje pripombe kot: Brane X, pripomba pa se glasi, »je bik« ali pa Marjanca Y, pripomba pa »Mojja nekdanja žena, ki sem jo poljubil na vlak«. Malo bolj pa so razumljive pripombe kot: »Najbolj mi je všeč, ker smo videli Cerarja«, ki pa hkrati povedo, da razstava ni dosegla (kljub visoki kvaliteti) svojega namena.

MENJANJE VAROVALKE 450 DIN

Dne 12. februarja je Elektro Kočevje poslalo dva kontrolorja, naj napravita kontrolo električnih napeljav po hišah. Prišla sta tudi k nam in opravila kontrolo, če se temu sploh tako pravi. Zamenjala sta varovalko, ostalega pregleda pa nista opravila. Pregled je bil tako končan s pisanjem dobavnice v petih minutah.

Isto se je zgodilo tudi pri vseh sosedih.

Pred dnevi pa smo dobili račun na katerem je zapisano 510 din. 60 din je cena varovalke, ostalo pa je zaračunano za uro dela, ki je trajalo pa po resnici samo pet minut. Pa naj še kdo reče, če ni to prekomerno izkoriščanje. P. B in K. S.

KDO JE KRIV?

V Dragi stoji enonadstropna stavba, v kateri je bila pred vojno osnovna šola, po vojni pa služi raznim ustanovam. Adaptacija na tej stavbi je bila izvršena okrog leta 1950. Stavba je last občine. V njej sta sedaj 2 urada in sicer — Krajev. urad Draga in pisarna podružnice KZ Loški potok. Poleg teh prostorov je tudi enodružinsko stanovanje in dvorana za stanke množičnih organizacij. V nedeljo, dne 4. marca 1962 so imeli v tej dvorani rezervni oficirji in podoficirji letno konferenco. Na srečo se konferenca, vsled izredno slabega vremena, precejšnje število članov ni udeležilo — sicer bi jih gotovo število moralo poslušati poročila pod odprtim dežnikom, v tej žalostni dvorani. Namreč, zaradi malomarnosti nekoga (koga — o tem naj sklepajo bralci) je prosto deževalo, na površini cca 15 kvadratnih metrov dvorane. Prisotni tega žalostnega prizora so se spraševali kdo je kriv, da je omenjena stavba v takšnem stanju. Nekateri so bili mnenja, da je kriv komunalni oddelek občine, kateri je bil ba- je že večkrat obveščten, da je treba to stavbo popraviti — vendar je bilo omenjenega dne stanje tako, kot zgoraj opisano. Drugi so bili dvomljivega mišljenja in sicer, imeli so pomisleke, če je dovolj le poročati o stanju stavbe, ali se resno lotiti dela pri vzdrževanju stavbe, ki je last SLP.

Naj bo že karkoli, pravilno mišljenje prvih ali drugih, dejstvo je — da se pri razdeljevanju skupnih sredstev premolaču računna na podeželje, ki ima prav gotovo še določeno bodočnost gospodarskega in kulturnega razvoja.

Če temu ni tako — prosim odgovor.

Kaj me brigajo drugi

V Novicah smo čitali, kako napreduje elektrifikacija v Dobropoljski in Struški dolini. Pri nas na Tisovcu smo že leta 1954 začeli s pripravami za elektrifikacijo vasi. Prvi les smo dali v ta namen že leta 1955. Dali smo 50 m³ hlodovine in v denarju 756.000 din.

To je vse v redu. Tudi temu nismo oporekali, ker naša vas ni prišla prva na vrsto pri elektrifikaciji. Pričakovali pa smo, da ne bo pomislekov in ugovorov proti temu, da se tudi naša vas elektrificira. Računali smo, da bodo tudi tisti, ki so si elektriko že uredili, izpolnili svojo dolžnost brez ugovorov, tako kot smo jo mi in da bodo plačali svoje obveznosti, ki so jih dolžni poravnati.

Temu pa ni tako. Nasprotno slišimo, da so v nekaterih vaseh sklenili, da teh obvez ne plačajo. To je skrajno grdo in nepravilno. Mnenje, ki ga imajo posa-

mezniki, se izraža v naslednjem: Če imam jaz elektriko v hiši, kaj me brigajo drugi. S takim odnosom zavirajo vse delo in naša vas, ki je dala že pred leti veliko vsoto v ta namen, naj pa čaka na elektriko, če jo bo sploh dobila.

V naši vasi je bila napeljava po hišah napravljena že leta 1956, tako da je sedaj že zastarela. Z daljnovidom se pa še vedno odlašajo iz leta v leto.

Apeliramo na vse tiste, ki delajo pri tem ovire, da spremeni- nijo svoje mišljenje in izpolnijo svoje dolžnosti, katere od njih zahteva pravičnost.

RAZPIS

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA ZADEVE NARODNE OBRAMBE RAZPISUJE NATEČAJ

za sprejem kadrov — civilistov v naslednje podoficirske šole: pešadijsko, artilerijsko, PA artilerijsko, inženirsko, tankovsko, prometno, sanitetno, tehnično, letalsko za zveze, letalsko mehanično, mornariško, mornariško-tehnično, ABHO, za zveze, tehnično za zveze in vojno glasbeno šolo.

Pouk se začne na vsch šolah 1. septembra 1962 in traja do treh let, v vojno glasbeni pa 4 leta. Pogoji za sprejem v šolo so, da ima kandidat: dovršeno osemetko, da je zdrav, da ni bil sodno kaznovan, da ni v sodni preiskavi, da je samski, da dobi pismeno dovoljenje staršev oz. oskrbnikov in da je rojen leta 1946 ali 1947. Podrobnejša pojasnila dobijo interesenti na odseku za narodno obrambo pri ObLO v Kočevju.

ODSEK ZA NARODNO OBRAMBO KOČEVJE

Pustni spredov v Ribnici: Top, s katerim so Ribničani obstreljevali Kočevje